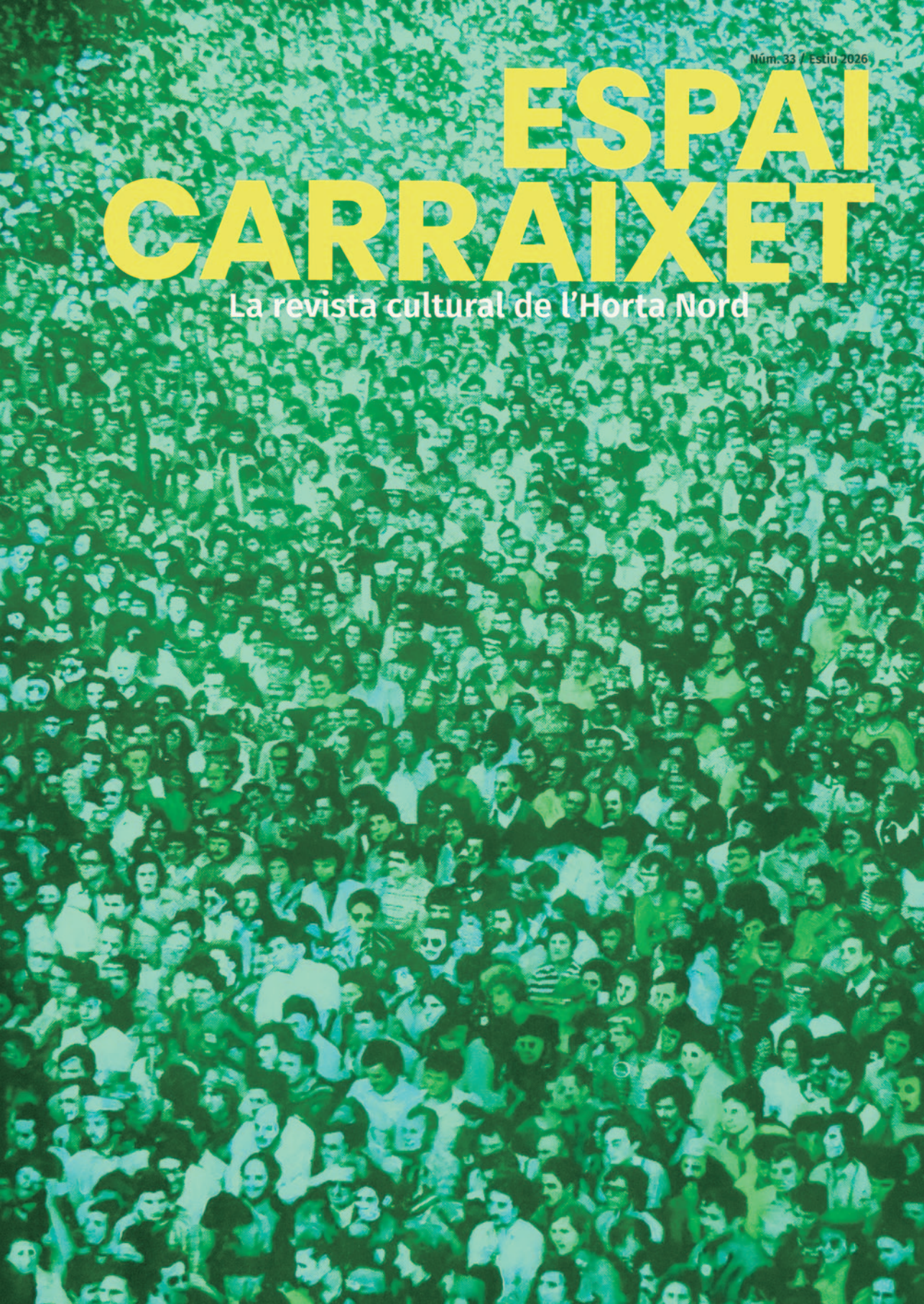

Núm. 33 / Estiu 2026

ESPAI CARRAIXET

La revista cultural de l'Horta Nord

06 L'ESCOLA fa ressonar l'horta

- 08 Albalat recol·locarà les rajoles originals en dos sales del Castell
- 12 El barber de Gafaüt, de 89 anys, continua arreglant la clientela
- 14 Espai de Circ, un referent socioeducatiu arrelat a Alboraia
- 17 Torna el 'Juliol Musical' d'Albuixech amb variats concerts a la fresca
- 18 El nostre particular Cinema Paradiso que es botà foc a la Pobla de Farnals
- 22 En clau de dona: directores i directives de la Unió Musical del Puig
- 26 Joves que són corresponsals a la Mancomunitat del Carraixet
- 30 L'energia cultural dels nostres pobles amb el festival Atòmic

ESPAI KALEBARRAKA

SERVEI DE FOTOGRAFIA

ISMAEL VENTURA GONZÁLEZ

web

@ismalvenfoto

Alfara del Patriarca, València
ventuismal97@gmail.com
+34 674 689 006

escènica

24a Mostra de
Teatre Emergent
Foios 2026

1-10 JUL

il·lustració: Marta Amadó

Ajuntament de Foios
Cultura

YAPADÚ
PRODUCCIONS

el jardí de la breia

L'AMFITRIÓ

Per educació i per respecte

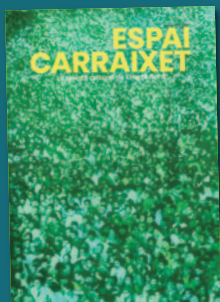
EDUARD RAMÍREZ SUBDIRECTOR D'ESPAI CARRAIXET

ESPAI CARRAIXET

La revista cultural de l'Horta Nord

Núm. 33 ESTIU 2026

Directora
Núria García
Subdirector
Eduard Ramírez
Redacció

Jorge Pérez Pantera
Mireia Corachán
Manuel Regidor
Amparo La-Piera Roca

Il·lustracions
Yksuhc Juan
Pau Pikonenko (Kalebarraka)

Toni Cabo

Col·laboracions en este número

F. Xavier Llopis Bauset
José Bosch Bailach
Col·lectiu Bestiàries
Laura Yustas i Nelo Vilar

Disseny i maquetació
Alamida
Continguts web
Manuel Regidor
Impressió
Marí Montañana

Dipòsit legal: V-490-2018
www.espaicarraixet.es

**SEMPRE
TEUA**

La teua llengua

La primavera (valenciana) ha estat marcada per la vaga indefinida dels docents de l'escola pública. El conflicte continua i té forts fonaments: les instal·lacions velles i sovint abandonades, amb una falta de climatització escandalosa, la recuperació del poder adquisitiu, la burocràcia excessiva (açò sí ha avançat cap a l'acord), els incompliments en reforç de plantilla i substitucions, l'assetjament i menyspreu al valencià, adaptació de les ràtios a l'atenció adequada de l'alumnat... La reclamació és justa i ens afecta com a famílies i com a veïnat.

Pensem si deixaren de funcionar bé els semàfors... Ningú dubtaria de la necessitat urgent de solucionar el cas. Tant faria la marca del teu cotxe, si som viants o estem a casa. Tots seriem conscients que la base de compartir l'espai comú no pot quedar abandonada. Doncs és molt més evident amb els serveis públics bàsics (educació, sanitat, transport) que són la garantia de la cohesió social i de la convivència.

Ací cal destacar el paper de Movem l'Horta Nord, col·lectiu que

coordina 25 centres educatius de la comarca. Des de les assemblees dels centres han mantingut la reivindicació per la millora en l'ensenyança pública valenciana amb tenacitat i accions imaginatives, com ara la cadena humana o les columnes de docents i famílies que acudien juntes fins a les grans manifestacions del cap i casal.

Convindria prendre seriosament l'educació pública, l'única que garanteix la inclusió. I fer tots els esforços per a solucionar-ho satisfactòriament tan prompte com siga possible. Convindria que abandonàrem el vici tan actual de convertir el desacord en enemistat, i el de deshumanitzar l'oponent des de la caricatura. També convindria que els aprenents de bruixot i els epígons de la Thatcher se centraren en la faena, per tal de gestionar de la millor manera els interessos de la societat. Per suposat sempre és convenient -i exigible- evitar l'abús de la força, i més de cossos sense identificar.

Per educació, per l'educació de tots i totes. Construïm un àmbit compartit de dignitat i respecte, d'horitzons de cultura positiva.

El poder de l'arnica

Ha sigut utilitzada
d'antany per les seues
riceltes en colpes,
blauses a dolores.

En Yerbas Vivas
fem un passet més,
combinant-la amb
extracte de Romer,
Rosa de Canem
per a obtenir aquest
fantàstic ungüent
que l'encantarà.

YERBAS VIVAS
TORNEM AL·LES ARBRES

EL CONVIDAT

Comarca metropolitana

F. XAVIER LLOPIS BAUSET EDITOR DE CAMPGRÀFIC

Espai Carraixet acaba de fer huit anys. No és una majoria d'edat en termes civils, però sí un èxit en una publicació de caire quasi comarcal. I això en una comarca, l'Horta Nord, amb una important personalitat històrica, una ben minsa estratègia de present i de futur, i una manca de governança.

Fa uns dies, el catedràtic emèrit de Geografia Humana, Joan Romero, advertia del col·lapse de l'àrea metropolitana de la qual forma part l'Horta Nord. Un doble vessant, el comarcal i el metropolità, que fa anys que hauria d'estar damunt la taula de les propostes de les diferents administracions, l'estatal, l'autonòmica i la municipal, i que a hores d'ara ben poc en sabem.

L'Horta Nord està formada per 23 municipis i 8 pedanies de la ciutat de València, té una po-

blació, segons el cens de 2025, de 322.357 habitants, 176'36 km², i una densitat de població de 1.827, 84 hab./km², enfront dels 232,89 hab./km² del conjunt del territori. El nivell d'estudis superiors (universitaris i FP superior) en 2023 se situava en el 19,6 % segons alguns estudis de la Universitat de València.

A la comarca de l'Horta Nord —i una a tocar, Camp de Morvedre— s'ha ocupat sòl industrial amb milers de llocs de treball: Parc Sagunt, polígons industrials de Montcada, ampliacions industrials a Paterna i la seu d'una gran empresa a Albalat dels Sorells. Pel cap baix més de 10.000 nous llocs de treball i la necessitat de desplaçaments diaris. I ara per ara no coneixem un pla comarcal o metropolità de mobilitat que evite un desplaçament diari de milers de vehicles. Les inversions executades en Rodalia i FGV, són tan minses que ni les freqüències ni l'estat de les infraestructures donen resposta a unes necessitats bàsiques.

Més dades, en la comarca hi ha 4 museus i 7 col·leccions museogràfiques, 39 biblioteques i 272 centres educatius de tots els nivells. I cap ens que coordine una infraestructura comarcal més enllà de la meritòria i voluntariosa tasca del Centre d'Estudis Comarcals de l'Horta Nord, la Conselleria d'Educació en el cas dels centres educatius i poc més.

L'habitatge a la comarca ha esdevingut un greu problema

com a resultat de les tensions que viuen les grans ciutats i no per una intensificació dels problemes municipals. Les nostres necessitats han de ser part d'una estructura superior al municipi sense ser subsidiàries de la ciutat de València.

Les dues estructures supra-municipals en funcionament són la Mancomunitat de l'Horta Nord, formada per 10 municipis, i la Mancomunitat del Carraixet composta al seu torn per 5 municipis més. Això significa que 8 municipis més resten al marge de qualsevol organització supramunicipal de caire comarcal.

Si el catedràtic Joan Romero esmentava el «col·lapse», no ho deia en futur, es feia ressò d'un present, en què la governança, l'estratègia coordinada entre la comarca i l'àrea metropolitana vagen de la mà, si no volem que les comarques del voltant del Cap i Casal esdevinguem ciutats dormitoris despersonalitzades i el magatzem industrial i de serveis bruts de la ciutat.

Necessitem una governança supramunicipal, amb inversions planificades i reals.

**«ARA PER ARA
NO CONEIXEM
UN PLA
COMARCAL
O METROPOLITÀ
DE MOBILITAT
QUE EVITE UN
DESPLAÇAMENT
DIARI DE
MILERS DE
VEHICLES»**

L'ESCOLA

fa ressonar l'horta

Cinc setmanes ha durat la vaga del professorat públic no universitari de la Comunitat Valenciana, que ha estat acompanyada de tot un torrent de dimissions de càrrecs directius. La reducció de ràtios, la millora d'infraestructures, l'ús del valencià, l'ampliació de les plantilles docents o la recuperació del poder adquisitiu a través de millores salarials són algunes de les reivindicacions que, des dels sindicats, exigixen al govern autonòmic. La suspensió temporal de la vaga, que deixa la porta oberta a una reactivació el pròxim curs, arriba amb la firma d'alguns acords parcials, després de les negociacions amb la Conselleria d'Educació, que sembla no compartir la idea d'una educació pública de qualitat com a base d'una societat

justa, igualitària, cohesionada i, en definitiva, avançada.

En este context s'ha celebrat la quarta edició de Ressona l'Horta, un esdeveniment que va reunir al parc Rei En Jaume de Foios al voltant de 400 xiquetes i xiquets de les corals de nou escoles públiques i concertades de l'Horta Nord. La cita va tindre lloc el diumenge 24 de maig, després de posposar-la un dia per la convocatòria de la multitudinària manifestació organitzada el 23 de maig emmarcada a la vaga.

Es tracta d'una proposta extraescolar en què les corals de les escoles participants interpreten conjuntament una sèrie de cançons al voltant d'una temàtica concreta. La primera edició, desenvolupada a Bonrepòs i Mirambell, va tindre un enfocament fu-

turista; a la segona, que va tindre lloc a Alborai coincident amb el centenari del naixement de Vicent Andrés Estellés, els joves entonaren versos del poeta valencià; la tercera, organitzada a Montcada, va tindre com a epi-centre el concepte d'AMOR, en majúscules.

L'empoderament femení

Per a l'edició de 2026, s'interpretaran temes inspirats en la novel·la *La Trena*, de l'escriptora francesa Laetitia Colombani, una obra que narra la història de tres dones amb circumstàncies molt diferents procedents de l'Índia, Itàlia i Canadà. Les seues vides, que acaben entrelaçades, tenen un fons comú: el desig d'empoderament femení. El muntatge va combinar textos recitats amb pe-

L'actuació va tindre lloc en el parc Rei en Jaume de Foios

ces musicals, que varen estar orquestrades per un grup de músics format especialment per a l'ocasió.

La materialització d'esta iniciativa és possible gràcies a la dedicació del professorat més enllà de les hores de docència. Totes les peces interpretades són adaptacions o cançons originals compostes pels professionals implicats i exigix la realització d'assajos, tan dins de cada centre, com juntament amb la resta d'in-

Mestres de música de diferents escoles involucrats amb el projecte

tegrants. Es tracta d'una feina que evidencia el compromís del conjunt de mestres amb el desenvolupament no només acadèmic, sinó també cultural, de l'alumnat. «Amb Ressona l'Horta volem donar-li més valor a l'educació musical, que els joves veguen que té una finalitat, en este cas, produir i viure un espectacle», explica Vicent Ros, mestre de música del CEIP El Crist de Meliana i director del cor del col·legi. «Les rivalitats que podrien sorgir entre els diferents centres en un altre context desapareixen, ja que tots tenim un propòsit compartit, a més de fomentar-se valors com la responsabilitat, la sensibilitat, l'empatia, l'escolta o la valoració del treball dels altres», assenyala. «Creiem que és un projecte amb projecció a futur que aporta molt a les escoles participants i esperem que el pròxim any ens acullen en un altre poble», manifesta Vicent Ros.

La celebració de l'esdeveniment a Foios va propiciar la incorporació del CEIP Mare de Déu del Patrocini del municipi al recital d'enguany, després d'emetre una invitació que el centre va acceptar. Des de l'Ajuntament del poble es mostren molt agraïts perquè es triara el municipi per

a la celebració i el valoren com a un èxit. «El parc es va omplir d'infants i famílies unides en un projecte comú d'escoles públiques i concertades que posa en valor la música, i des del consistori estem molt contents amb el resultat», declara Juan José Civera, regidor de Cultura, Educació i Festes del municipi.

Dimensió especial

El context d'enguany ha conferit una dimensió especial a la quarta edició de Ressona l'Horta. El fet de traslladar a l'endemà la celebració per no fer-la coincidir amb la manifestació va tornar a posar damunt la taula la urgència d'atendre les necessitats del professorat, que amb iniciatives com esta demostra el seu compromís amb la formació integral dels més joves. Ressona l'Horta involucra a xiquets i xiquetes en un projecte extraescolar, que trasllada a les places el treball desenvolupat a les aules i fomenta la convivència amb altres joves i la cohesió del territori. Tot açò només és possible gràcies a la dedicació desinteressada d'uns professionals dels quals depén no només el progrés acadèmic, sinó també el creixement personal i humà de les noves generacions. ■

ACCIÓ CULTURAL
DEL PAÍS VALENCIÀ

*Per la cultura,
per la llengua,
pel país!*

RAJOLES del passat

Albalat recupera el paviment gòtic del Castell a través d'una subvenció de la Diputació. Les rajoles han estat 50 anys guardades en caixes de taronja a l'espera de la intervenció

REDACCIÓ
Núria García
FOTOGRAFIA
Alamida

Caixes de taronja on han estat guardades les rajoles medievals durant 50 anys

Un jove Mateu Rodrigo Lizondo, veí d'Albalat dels Sorells i acabat de llicenciar en Història, va accedir al Castell del seu poble quan es van acabar els treballs de reforma de l'edifici impulsats per la Diputació a la dècada dels anys setanta. Mateu no donava crèdit al que estava veient enmig del pati gòtic del palau: un muntó d'un metre llarg d'alçada de rajoles originals que havien estat retirades del paviment de les sales de la planta noble. Hi havia altres elements deixats caure de gran valor patrimonial, com columnes i capitells de les diferents èpoques de construcció del Castell d'Albalat.

L'historiador va ordenar els taulells segons l'estil i els va guardar en caixes de taronja que li va facilitar l'alcalde d'aquell moment. Les van pujar a una de les torres del palau, junt amb els altres elements que van

poder recuperar, i per allí han estat agafant pols durant cinquanta anys. «Estic content que per fi es puguin recol·locar els taulells en el seu lloc original, però més content estaré quan ho veja», manifesta Mateu Rodrigo Lizondo, doctor en Història, professor honorari de la Universitat de València, membre del Consell Tècnic d'Heràldica i Vexil·lologia de la Generalitat i, des de fa uns anys, cronista de la vila d'Albalat.

Una actuació sense criteri

No és cap secret que la restauració duta a terme als anys setanta al Castell d'Albalat dels Sorells va suposar en gran mesura un maltractament cap a l'immoble, igual que va passar amb edificis històrics d'altres localitats de la comarca. «Es van destruir elements originals i es van afegir altres nous sense rigor. Qui va fer la reforma no te-

nia experiència en monuments medievals i durant estos anys sols s'han pogut revisar parcialment els errors de la intervenció de 1975 en algunes actuacions limitades», denuncia Rodrigo.

Ara, l'Ajuntament d'Albalat disposa d'un projecte per a la recol·locació de més de 600 taulells originals, treballs que seran efectuats a través del Pla de Recuperació Patrimonial de l'actual Diputació, que subvenciona la intervenció amb la dotació econòmica de 143.000 euros. «Estem contactant amb empreses especialitzades en la restauració de taulelleria perquè duguen a terme l'actuació amb les màximes garanties de qualitat i rigor històric», diu Nicolau Claramunt, l'alcalde d'Albalat.

Els treballs es realitzaran en dos estances del palau. Una d'elles serà l'actual sala de comissions, on es posaran rajoles del segle XV, de tipus roseta gòtica,

combinada amb llosetes roges de fang cuit, fabricades a la manera de la taulelleria medieval tradicional valenciana. L'altra sala objecte d'actuació serà la que actualment acull el despatx d'alcaldia, on s'utilitzaran taulells de flors del segle XVIII agrupats de quatre en quatre, i també combinats amb llosetes de fang per a fer una composició idèntica a la que hi havia a la sala tres segles enrere. «En este cas, les peces originals es col·locaran en una superfície quadrada al centre de l'habitacle, perquè no hi ha suficients rajoles d'este tipus en bon estat per a cobrir la totalitat de la sala, que es completarà amb més taulells de fang roig», explica el cronista.

Retirada del revestiment

Estes dos sales nobles on es recuperarà la taulelleria original van ser objecte d'una nova intervenció de rehabilitació abans de la pandèmia. Un treball rigorós, amb un projecte avalat per estudis arqueològics i his-

/ EXEMPLAR DE ROSETA GÒTICA DEL S. XV QUE SERVIRÀ PER A LA RECUPERACIÓ DEL PAVIMENT DE LA SALA DE COMISSIONS

tòrics, que va consistir en la retirada del revestiment gotejat amb què s'havien cobert les parets als anys setanta. El resultat, la tàpia valenciana original a la vista, on s'aprecien arcades de portes i finestres, diferents tècniques constructives i, fins i tot, dibuixos i grafits fets pels paletes que van construir les estances del palau al llarg del segle XIV. S'ha trobat també el cap d'una corda que, segons les investigacions, s'utilitzava per a lligar les fustes amb què s'anaven alçant les tàpies. «Vam fer la prova del Carboni 14 i vam

corroborar l'origen medieval de la corda», detalla l'alcalde, afegint que destapar les parets «ens ha servit per a seguir redescobrint la història del Castell d'Albalat».

Esta tasca continuarà desenvolupant-se en altres habitacles, i el pròxim serà el que actualment ocupa la secretària de l'Ajuntament. «Es picarà el gotejat i destaparem un altre tros de la nostra història», diu Claramunt.

Els treballs, que s'inclouen també dins del Pla de Recuperació Patrimonial de la Diputació Provincial de València, no tardaran a executar-se. Mateu Rodrigo Lizondo, i amb ell, tot el poble d'Albalat, veurà per fi com culmina el gest d'aquell jove llicenciat en història que va recollir desenes de rajoles medievals d'una muntanya d'enderrocs. Que transformadora pot arribar a ser una acció individual; en este cas, per afavorir que uns taulells ancestrals continuen sent el testimoni de l'evolució de la humanitat. ■

Sala del Castell on s'ubica el despatx d'alcaldia

Sala de Comissions

Mateu Rodrigo Lizondo en l'actualitat

**AJUNTAMENT
D'ALBALAT DELS SORELLS**

LA NIT DE LES BÈSTIES

REDACCIÓ I FOTOGRAFIA
Jorge Pérez Pantera

Massalfassar encén 35 anys d'història

La cultura popular, el foc i la música van tornar a convertir els carrers de Massalfassar en un gran escenari festiu durant la celebració de la Nit de les Bèsties, una edició especialment emotiva en coincidir amb el 35è aniversari de la Colla de Dimonis de Massalfassar.

Centenars de persones van omplir els carrers del municipi el passat dissabte 20 de juny, en una jornada que va reunir tradició, espectacle i convivència al voltant de la festivitat de Sant Joan. El poble es va convertir en punt de trobada de la cultura del foc amb l'arribada de colles procedents de Mallorca, Catalunya i el País Valencià. Durant la vesprada, les actuacions del Grup de Danses de Puçol i de la Muixeranga del Carraixet van aportar color i simbolisme als carrers, preparant l'ambient per al moment més esperat.

Quan va caure la nit, les espurnes van prendre el protagonisme. El gran Correfoc de Sant Joan va reunir més d'un centenar de dimonis i diverses figures de

Colles arribades de Catalunya, Mallorca i el País Valencià se sumen a una festa amb la cultura del foc com a epicentre

bestiari festiu en un recorregut que va captivar tant veïnat com visitants. Els Dimonis de Calvià (Mallorca), la Diabòlica de Morvedre (València), el Ball de Diables i Drac de Montornès del Vallès (Barcelona) i els Dimonis de Massalfassar van oferir un espectacle vibrant, amb una successió de carretilles, música i efectes piro-tècnics.

Per a la Colla de Dimonis, la cita tenia un significat especial. Trenta-cinc anys després de la seua fundació, l'entitat continua sent un dels principals referents de la cultura popular de l'Horta Nord. Entre els participants es tro-

bava també l'alcalde de Massalfassar, Robert Margaix, membre de la colla. "Per a nosaltres és molt més que una festa. És la celebració de 35 anys de treball col·lectiu, de persones que han dedicat temps i il·lusió a mantindre viva una tradició que forma part de la identitat del poble", va assenyalar Margaix. L'alcalde va destacar també la resposta del públic i la participació de les colles convidades: "Veure els carrers plens de gent i compartir esta nit amb agrupacions vingudes de diferents territoris demostra la força que té la cultura popular com a element de convivència i de germanor".

La festa es va prolongar fins ben entrada la matinada amb el concert del grup MOX i la sessió de Sixties Mostres, que van posar el punt i final a una edició per a recordar. Amb esta Nit de les Bèsties, Massalfassar no sols ha celebrat Sant Joan, sinó també una trajectòria de 35 anys dedicada a mantindre ben encesa la flama de la cultura popular. ■

Els camins de les *fabriqueres* cap a la Jutera de Foios

Es prepara una eixida al setembre per les sendes de l'horta per a homenatjar les treballadores invisibilitzades

REDACCIÓ
Laura Yustas
Nelo Vilar

Com sol passar en l'àmbit de la memòria comunitària, les històries de vida no discriminen les referències a la duresa de les condicions de vida de les situacions de joia i humor, en un exemple de resiliència monumental. Així es desprèn de l'entrevista que vam fer des de Moncadapèdia a Amparín 'la Polida' (1935), dona treballadora del popular barri de Badia de Montcada, en una entrevista sobre el treball d'aquesta dona a la Jutera de Foios (des que tenia 14 anys fins als 20) i en la indústria de la seda (fins a la jubilació).

Amparín ens parlà del seu treball, però ens sobtà la importància que cobraven en el relat els desplaçament diaris a Foios, amb altres dones i xiquetes. Entraven a les 4:20 de la matinada, de manera que havien d'eixir de casa més d'una hora abans. Des dels diferents pobles de la comarca eixien grups de xiques que anaven xarrant o cantant a treballar a estall per guanyar sous de misèria.

Un lloc secundari

La Jutera de la família de jueus alemanys Bacharach compleix enguany el seu centenari. Sobre ella s'ha escrit i continuarà escrivint-se. Mentrestant, els mons de vida de les obreres —

Treballadores de la Poble de Farnals en la Jutera en 1945

/ IMATGE EXTRETA DE LA REVISTA LA RODA DEL TEMPS

ací focalitzats en els desplaçaments i les complicitats entre companyes— ocupen un lloc secundari en els relats històrics. Amparín i altres dones ens han parlat de les topeties amb els serenos, del menyspreu amb què es referien a elles com a *fabriqueres* —potser pel paper de les dones en la lluita sindical de les dècades passades—, de l'odissea que suposava travessar el barranc quan baixava aigua, de la pobresa de la roba —toquetes, perquè no tenien abrics, i mocadors al cap per evitar la pols— o de l'escassa i pobra dieta —transportada en cistelles de vímet—.

Hem volgut fer un reconeixement a estes *fabriqueres*, estes dones humils que treballaven tant i en condicions tan precàries. Gent valenta que generarà més riquesa de la que

rebé, que crià famílies i que mantingué un segon lloc en la jerarquia social. Amb esta intenció, en setembre recuperarem els camins que feien cada dia, de dilluns a dissabte, contant anècdotes i visibilitzant tot un món desaparegut. En arribar a la Jutera rebrem una xarrada de Lluïsa Carceller i Ma. Josep Aguilar, i escoltarem testimonis in situ i en vídeo. Compartirem un moment festiu per a celebrar la dignitat d'aquelles dones.

Rutes des dels pobles

Des del grup que eixirà de Montcada, convidem a que vos uniu o que formeu noves rutes des del vostre poble. L'anunciarem en xarxes del Col·lectiu de Dones Feministes de Montcada. Ens trobarem a Foios a les 12 del matí, a la Casa de la Cultura, dissabte 26 de setembre. ■

ENRIQUE COLOMER

El barber de Gafaüt, de 89 anys, continua arreglant els clients a la seua perruqueria

REDACCIÓ Núria Garcia
FOTOGRAFIA Alamida

Enrique Colomer sobre el caixó que gastava de menut quan ajudava son pare a la perruqueria

Els ulls li brillen amb la mateixa vivesa. Tenia sis anys quan s'apujava al caixó de fusta, de vora dos pams d'alçada, per ajudar son pare a arreglar monyos. Conserva encara el caixó, però també l'esperit alegre i perspicaç després de tota una vida dedicada a servir a la gent amb el seu ofici.

Enrique Colomer Benito és de Vinalsa. Cada dia acudix

puntual a la plaça de Gafaüt per a obrir la portalada blava de la que fora la casa dels seus pares, la seua casa de la infància i joventut, on es manté una perruqueria centenària. Ell, amb 89 anys i moltes històries guardades al calaix de les tissores, disfruta sobremanera de la seua vocació, de la qual diu que continua aprenent. «No vaig anar a escola; erem cinc germans, i un

quilo de farina era cinc voltes més car que una tallada de monyo. Jo he fet el batxiller de la vida, amb els seus èxits i els fracassos, però sempre amb voluntat d'aprendre», explica Enrique. On sí va anar una temporada va ser a perfeccionar la seua tècnica a l'acadèmia de Llongueras, gràcies a la intercessió d'un de tants senyors amb influència a qui arreglava habitualment.

«Igual he rasurat a bisbes i oficials, que a gent del carrer», exposa el barber.

Més enllà de ser un treballador excel·lent, amb 72 anys cotitzats a la seguretat social, Colomer és un servidor públic. Desprén bonhomia, eixa bondat natural que es manifesta en la senzillesa i afabilitat del seu comportament. Al llarg dels anys, han estat moltes les voltes que els seus clients l'han requerit, quan han estat malalts a casa o inclús hospitalitzats, perquè Enrique els afaitara i els tallara els cabells. Però també, en les jornades de diumenge, el barber de Gafaüt ha visitat residències i espais com la Casa de la Caritat o el Cotoengo de València per oferir el seu servei a persones del carrer i en situació d'extrema vulnerabilitat. «Per damunt de tot, soc feliç quan faig feliç als altres. He ajudat a qui m'ho ha demanat, passant per alt fins i tot menyspreus, i mai he renyit amb ningú», s'abstrau el perruquer recordant antigues anècdotes.

«M'agrada la convivència»

Enrique desprén humanitat. Ens conta que, després del desastre de Chernòbil, va viatjar en diverses ocasions a Ucraïna, on va acabar adoptant un xiquet que avui té 37 anys i que es perfila com l'hereu del negoci de la barberia. Més recentment, amb l'actual invasió de Rússia a Ucraïna, Enrique i la seua família (té

El barber de Gafaüt arregla el monyo a un client de Meliana

una filla i un fill carnal) han facilitat l'arribada i l'acolliment a Vinalesa de la mare biològica del seu fill adoptiu.

No perd el somriure ni quan recorda la seua dona o els seus pares, als qui va cuidar fins que van morir amb una avançada edat. «Vull fer tot el bé que puga, i quan Déu vulga, que se m'emporte», exposa Don Enrique des de la seua fe en la tradició catòlica. Això no obstant, es mostra respectuós i inclúsiu amb totes les cultures i religions: «Tinc amics comunistes, però també retors i guàrdies civils. M'agrada la convivència. Vull germanor i humanitat. Compartir i ajudar al dèbil».

El seu ofici també l'aprofita per a oferir una escolta activa a la clientela i conversar des de la veritat. Pel butacó de la barberia han desfilat molts secrets, moltes converses personals de clients que han confiat a Enrique els seus problemes i obsessions. «D'alguna manera, he sabut detectar les necessitats i he tractat d'aportar el que jo soc. La meua forma d'entendre la vida em porta a no parlar des de la maldat, sinó a transmetre coses bones que ajuden a les persones», expressa Colomer.

Enrique és un home bo. Un punt de llum al bell mig de Gafaüt. Un ser d'amor i caritat. Un barber infinitament humà. ■

Transformació
digital en
permanent
innovació

disid
BE SOFTWARE

Formació, inclusió i cultura de carrer conviuen en un projecte que ha convertit Alboràia en punt de referència del circ contemporani

REDACCIÓ
Jorge Pérez Pantera
FOTOGRAFIA
Espai de Circ
Ajuntament Alboràia

Quan es parla de circ, molta gent pensa en malabars, equilibris impossibles o pallasos. Però darrere d'estes disciplines hi ha també una potent eina educativa, social i comunitària. Això és precisament el que impulsa des de fa més de dues dècades l'Espai de Circ, la seu i principal projecte de l'Associació Valenciana de Circ, ubicada a Alboràia i convertida en un dels referents del sector.

L'Associació Valenciana de Circ (AVC) va nàixer l'any 2003 per a donar resposta a la manca d'un espai específic on desenvolupar les diferents disciplines circenses des de les vessants artística, pedagògica i social. Des d'aquell primer local, el

projecte ha crescut fins a consolidar-se com un punt de trobada per a aficionats, artistes professionals, educadors i col·lectius socials.

Actualment, l'Espai de Circ desenvolupa a la seua nau d'Alboràia una intensa activitat. Segons explica Pippi Arianna Gonnella, gestora i sòcia de l'AVC —a banda de formadora i clown—, cada setmana s'hi impartixen més de 35 cursos diferents, dirigits tant a persones que s'inicien com a professionals que busquen perfeccionar la tècnica. A més, les instal·lacions

servixen d'espai de creació i entrenament per a companyies i artistes de circ. L'entitat funciona mitjançant un model de coordinació basat en la sociocràcia, que fomenta la participació i la presa de decisions compartida. Cada any, entre 350 i 400 persones renoven la seua vinculació com a sòcies de l'associació.

Més enllà de la formació artística, una de les àrees més destacades és la del circ social. L'Espai de Circ treballa amb joves en risc d'exclusió, persones amb diversitat funcional i col·lectius vulnerables. Entre les seues col·laboracions destaca el treball amb AVAPACE, dedicada a l'atenció de persones amb paràlisi cerebral.

«El circ és molt inclusiu perquè tothom pot trobar una disciplina que se li done bé i que li agrade», explica Pippi. «Les activitats s'adapten a les necessitats de cada participant i permeten desenvolupar habilitats com la coordinació, l'equilibri, la confiança personal o les relacions socials», afeg.

Jornades de Circ Social celebrades recentment

C lat a Alboraia

Taller familiar a les instal·lacions de l'Espai de Circ d'Alboraia

El clown ocupa també un paper important a la metodologia educativa. «No és només fer riure. És connectar amb les emocions i crear espais compartits amb altres persones», assenyala la formadora. Esta filosofia està especialment present en les activitats dirigides a xiquets i xiquetes, on el joc i l'expressió artística es converteixen en eines d'aprenentatge.

L'Espai de Circ destaca també per la seua aposta per la inclusió i la diversitat cultural. Al llarg de l'any organitza cabarets feministes, espectacles impulsats per artistes queer i activitats que busquen donar visibilitat a diferents realitats socials. Paral·lelament, col·labora amb iniciatives solidàries i amb esdeveniments benèfics que contribueixen a recaptar fons per a entitats socials.

La relació amb Alboraia és un dels pilars del projecte. Des de l'associació asseguren que el municipi s'ha convertit en un lloc estratègic per al desenvolupament de les arts de carrer i del circ contemporani, en col·la-

Actuació de carrer durant el Clap Clap de l'any passat

boració amb l'Ajuntament d'Alboraia. «El poble és un referent del circ», afirma Pippi. Després de molts anys impulsant projectes vinculats al circ de carrer, l'entitat treballa per a continuar acostant esta disciplina a la ciutadania i reforçar la seua presència en la vida cultural local.

Festival Clap Clap

Esta aposta per les arts de carrer es reflectix també en la participació de l'Espai de Circ en el festival Clap Clap, organitzat per l'Ajuntament d'Alboraia, una cita consolidada que enguany celebra la seua vuitena edició,

del 4 al 11 de juliol. Durant aquests dies, places, carrers i espais públics d'Alboraia es transformen en escenaris oberts perquè públics de totes les edats disfruten del teatre, el circ i les arts escèniques.

La programació inclou espectacles tan diversos com la cercavila musical i circense de Circ Bover, el circ contemporani de La Troupe Malabó, els malabars de D'es Tro o l'elegant univers visual de l'obra White Bottom, protagonitzada per Ramiro Vergaz. També hi haurà espai per a la música i el clown amb la companyia Lucas Escobedo, així com per a la creació contemporània amb l'assaig obert de Falso Negativo, una coproducció iberoamericana que aborda el desplaçament forçat i el desarrelament.

Amb iniciatives com esta, Alboraia es consolida com un municipi compromés amb la cultura de proximitat i amb les arts de carrer, al mateix temps que reforça el vincle amb un projecte tan singular i arrelat al territori com l'Espai de Circ. ■

L'estiu és
PoblaMarina

 pobla
marina

Plaza de las Cortes Valencianas, s/n - Playa Pobla de Farnals - T. 961 46 32 23 - www.poblamarina.es

EL DIA QUE ES FARÀ DE NIT

Guia per a no perdre's l'eclipsi total de Sol del 12 d'agost

/ IMATGE EXTRETA DE FREEPIK

Per José Bosch Bailach, doctor en Física per la UV

El cel ens regalarà un dels espectacles més impressionants de l'Univers el pròxim 12 d'agost: un eclipsi total de Sol. Este fenomen convertirà el ple dia en un crepuscle durant uns màgics instants. A l'Horta Nord tindrem llocs idonis per a viure l'experiència, com el jaciment arqueològic del Tos Pelat de Montcada.

Per què ocorren els eclipsis? Un eclipsi solar es produïx quan la Lluna s'interposa exactament entre la Terra i el Sol, projectant la seua ombra sobre el nostre planeta. Encara que el Sol és unes 400 vegades més gran que la Lluna, també està unes 400 vegades més lluny, la qual cosa fa que els dos astres tinguin una grandària aparent quasi idèntica.

Si la Lluna orbita la Terra cada mes, per què no hi ha eclipsis constantment? L'òrbita de la Lluna està inclinada uns cinc graus respecte a l'eclíptica (el pla orbital de la Terra al voltant del Sol). Només quan la Lluna creua este pla en uns punts específics anomenats "línia de nodes", i coincideix amb la fase de Lluna nova, es produïx l'alineació perfecta.

Depenent de com siga esta alineació, els eclipsis poden ser: Parcial (la Lluna només cobreix una part del disc solar), Anular (la Lluna està més lluny de la Terra, es veu més xicoteta i deixa un

anell de llum al seu voltant), Híbrid (comença com anular i es convertix en total, o viceversa) i Total (el disc solar queda completament cobert).

El moment de la totalitat: L'ombra de la totalitat creuarà la península des del nord-oest fins al Mediterrani. A València i el seu entorn comarcal, ens trobem just en el límit de la franja de totalitat. L'eclipsi començarà a mitjan vesprada, però el moment culminant ocorrerà entorn de les 20:30 hores. Serà un esdeveniment a contrarellotge i al capvespre, ja que el Sol es trobarà molt baix, a escassos graus sobre l'horitzó oest. Això afegirà un repte: la presència de núvols baixos o calitja en l'horitzó podria complicar la visió. Per això, és crucial buscar punts elevats i lliures d'obstacles cap a l'oest, ja que el Sol s'ocultarà quasi immediatament després de la totalitat.

Una observació segura: Mirar directament el Sol pot causar danys irreparables en la retina en pocs segons i sense dolor. És obligatori

utilitzar ulleres d'eclipsi homologades, que bloquegen el 99,999% de la llum visible i la totalitat de la radiació ultraviolada i infraroja. Queden totalment prohibits els invents casolans com les radiografies, cristalls fumats, negatius fotogràfics, ulleres de sol convencionals o filtres de soldador sense la certificació adequada.

Montcada, un bon balcó per a l'observació: A l'Horta Nord no ens fa falta viatjar lluny per a viure esta experiència única. A Montcada, el jaciment arqueològic del Tos Pelat, elevat a uns 92 metres sobre el nivell de la mar, es perfila com un mirador natural perfecte de la comarca. En estar lliure d'obstacles arquitectònics cap a l'oest, ofereix una panoràmica neta per a contemplar l'eclipsi en la seua plenitud, que ací durarà una mica més d'un minut. No deixes passar esta cita amb la història; la pròxima oportunitat tardarà quatre segles a repetir-se. Prepara les teues ulleres homologades i disfruta de l'espectacle. ■

La cultura com a identitat

El Juliol musical d'Albuixech, que arriba a la VI edició, referma l'aliança popular amb l'art de qualitat

REDACCIÓ
Eduard Ramírez

FOTOGRAFIA
Facebook de Sarah Rope

A cudim a Albuixech a conèixer com va l'organització del *Juliol Musical*, que enguany porta com a títol comú "Els amors particulars". Trobem a la regidora de cultura M. Luz Castellanos i a Carlos Benetó, membre del quintet de metall Spanish Brass i assessor de la direcció artística en la iniciativa, prop de la plaça de la Llibertat, seu dels concerts que es realitzaran cada dissabte del mes de juliol, a les 23h. Estan amb els darrers detalls del web www.juliolmusicalalbuixech.com i transmeten la il·lusió de qui gaudeix del que fa i veu que la iniciativa del festival creix any rere any, des d'aquell «impuls silvestre amb molta il·lusió» que hi havia en l'origen. Sobretot perquè el resultat serà compartit pel veïnat i estén una identitat de poble arrelada a la cultura i a una manera de viure molt pròpia, atenta al patrimoni musical que és tan transversal en els pobles valencians.

Sarah Rope i Pau Chófer Septet actuaran en aquesta edició del *Juliol musical*

Castellanos valora la implicació social, com ara la dels músics de l'Eslava, les facilitats que ofereix la col·laboració de persones del veïnat, així com la promoció de «la identitat a través de la cultura com a element de gran valor». La programació d'enguany començarà el dissabte 4 de juliol amb la trobada de bandes, la d'Alboraia com a convidada i la societat musical Eslava com a amfitriona, que comencen amb *Lo cant del valencià* tocat conjuntament com a mostra de germanor comarcal. El dissabte 11 serà el torn de Lírica Big Band, dirigida per Kako Rubio i amb 18 músics de vent i secció rítmica

centrats en el swing. El dia 18 Sarah Rope i el Pau Chófer septet portaran *Canciones de amor*. I com a cloenda el Quinteto Casulana farà l'espectacle *Entre el clavel y la espada* el dissabte 25, amb la participació itinerant prèvia de La Locomotora Jazz Band en diversos punts del municipi. Totes les actuacions són gratuïtes per al públic en aquest 'auditori baix les estrelles'.

Mostren una ambició que naix del gust artesanal per l'ofici, pel diàleg i per la col·laboració, atenta al factor social, cultural i educatiu, que continua al llarg del curs en l'escola. Destaca la bona resposta d'un públic intergeneracional. «La cultura no molesta a ningú, és una oferta que suma, i en l'àmbit proper d'Albuixech, on les persones poden anar a peu a l'escenari, és fàcil percebre la sensibilitat que desperta, el goig i el valor social d'aplegar persones que en molts casos quedarien a soles sense aquestes convocatòries», expliquen Carlos i M. Luz.

I bé que ho poden dir amb una oferta tan atractiva i agradable per a les nits de juliol. ■

El nostre particular CINEMA

REDACCIÓ
Enric Palanca
FOTOGRAFIA
Alamida

Un incendi va acabar amb el cine de La Pobla de Farnals, que comptava amb la pantalla més gran de la contornada

Presentació fallera al cinema de la Pobla de Farnals
/ COL·LECCIÓ DE JUAN MANUEL SANCHIS

Publicitat de les pel·lícules
/ COL·LECCIÓ DE JUAN MANUEL SANCHIS

Carrer del cine, finca del cine... Són noms d'ús habitual encara a la Pobla de Farnals per a referir-se al carrer Jacinto Benavente i les seues construccions. Per a la majoria de creuetins i creuetines no deixen de ser noms exòtics per a un carrer corrent presidit per un antic magatzem de murs cecs, ideal per a jugar a galotxa quan venen festes.

De Jacinto Benavente, Nobel de Literatura en 1922, només se'n recorden els professors de literatura, però el cinema tothom el té en boca. «En tal viu en el carrer

el cine; en qual a la planta baixa de la finca del cine». Motiu de sobra per a donar a conèixer una història més de la història.

A qui se li pregunte del veïnat contarà que fa anys n'hi havia un cinema. Millor dit, dos cinemes: un d'estiu i un altre d'hivern. Que el cinema d'hivern era molt gran i que fins i tot es feien espectacles, entre ells presentacions de falla. Una nit es va pegar foc i la gent va atemorir-se per la proximitat de les flames: «És el cine o l'antiga draperia?». Després del silenci, al solar del cinema d'estiu es va

construir una finca i el que quedava de l'elegant cinema es va convertir en un magatzem de taronja. La memòria oral no obeeix requeriments de l'historiador sinó que imposa el seu relat de poble.

El cinema va obrir-se al públic al juliol de 1958, tal com figura a les actes municipals com a contribuent de taxes per ús d'un cinemàtograf. Era el cinema d'estiu que recorda la gent major, obert i sense molta necessitat d'inversió. L'empresari Daniel Torres Fenollosa, veí de Massamagrell, pertanyia a la família dels 'Nadalets',

EMA PARADISO

Façana de l'antic cinema al carrer Jacinto Benavente, on es juguen les partides de festes de pilota valenciana / FOTO DE NIEVES PASTOR

que es dedicava al negoci dels cinemes (el cognom Torres evoca l'antic cinema Torres de Massamagrell i no és casualitat).

Aquell negoci hagué de ser exitós perquè el 26 de maig de 1961, Enrique Torres, germà de Daniel Torres, obtenia llicència per a obrir un cinema tancat, elegant segons testimonis orals, amb la seua cafeteria, pati de butaques i una pantalla que s'anunciava com la més gran fins al moment de tots els pobles de la contornada.

Espai de socialització

Quedava enrere la llarga postguerra i acudir una vesprada al cinema estava a l'abast de totes les butaques. Per a molts, el cinema era un espai de socialització, d'evasió, de primers contactes adults. El cinema, la pilota i el futbol eren els esdeveniments de masses més transversals d'un país en què encara es recordava la *victoria* del règim franquista al carrer on donava la seua entrada el cinema d'estiu amb rètol homònim. Censura i No-Do, el noticiari oficial per a un poble encara sense televisió.

Els cinemes varen marcar la vida d'una generació. En el cas de la Pobla, d'una generació curta, perquè l'incendi que va acabar

amb la seua existència va produir-se un 8 de gener de 1967, a penes sis anys després de la seua inauguració. Una escarida notícia a la secció de successos al diari *Las Provincias* el mateix diumenge informa que un 'violent' incendi d'origen desconegut va destruir en cosa de mitja hora tot el local. Per sort, els espectadors havien

abandonat el cinema minuts abans en acabar-se l'última sessió. Els bombers vinguts de València poc pogueren fer, excepte evitar la propagació de l'incendi a les cases adjacents.

Amb aquella ecpirosi que inevitablement ens transporta a la seqüència del film de Giuseppe Tornatore, *Nuovo Cinema Paradiso*, varen acabar els somnis d'una generació, quasi de la mà de les primeres promocions turístiques a la platja. Espanya estava canviant i amb el fum a través de les teules del cinema, «que esclafien de la calor» segons els testimonis, escapava una forma d'entendre l'entreteniment. A la vegada, s'obrien noves finestres cap al món: les ones hertzianes de la televisió i, per tant, una nova contemporaneïtat. ■

**ONADES DE MÀGIA
A LA POBLA DE FARNALS**

I FESTIVAL DE MÀGIA · 27 - 28 JUNY
PL. CORTS VALENCIANES

27 DISSABTE · PL. CORTS VALENCIANES
11-00H / 12-00H / 13-00H · 3 TALLERS DE MÀGIA
PATRI ZENNER

DE 18-00 A 21-00H
"LA MAQUINA"

20-00H
JEAN PHILIPPE

22-00H "GRAN GALA DE MÀGIA"
AMB HÉCTOR SANSEGUNDO, VÍCTOR CERRO, PATRI ZENNER, JEAN PHILIPPE, FRANCIS ZAFRILLA

28 DIUMENGE
12-00H
PATRI ZENNER

DE 18-00 A 21-00H
"LA MAQUINA"

20-00H
FRANCIS ZAFRILLA

Logos: URBACT, LA CULTURA DE L'HORTA NORD, Poble de Farnals

Albuixech acull la III Trobada de Consells d'infància i adolescència

Els Consells d'Infància són organismes de participació ciutadana infantil i juvenil, consultius i representatius, que donen veu als xiquets, xiquetes i adolescents. Cada vegada més els municipis de l'Horta Nord van atenent, escoltant i acompanyant els menors en les seues demandes, interessos i necessitats.

Albuixech és un d'eixos pobles que mostra compromís amb la xicalla amb la implantació del Consell Local d'Infància i Adolescència (CLIA). El passat 18 d'abril, durant tot el matí, es va celebrar al municipi la 3a Trobada d'estos organismes en l'àmbit de l'Horta Nord. Es van reunir al voltant de 70 persones participants, amb edats compreses entre els 8 i els 15 anys, membres dels consells locals d'Albuixech, Museros, la Pobla de Farnals, Rafelbunyol, el Puig i Puçol. Baix el lema 'Som diferents, som iguals', la temàtica escollida va ser el respecte a la diversitat, i durant la trobada

cada consell desenvolupava una activitat sobre una de les diversitats existents: funcional, sexual, genètica, de gènere, lingüística i cultural. Va ser un matí lúdic, de convivència, d'aprenentatge, de comboi, de teixir comunitat i xarxa, en el qual els xavals i xavales van conèixer i retrobar-se amb altres iguals amb les mateixes inquietuds. Un encontre que va tindre la clara intenció de sensibilitzar, aprendre i treballar en la construcció d'un món més tolerant, inclusiu i respectuós.

Exemple de participació

Estes trobades anuals, que van començar fa tres anys en diferents municipis de l'Horta Nord, són un exemple de participació de les xiquetes, xiquets i adolescents en la vida pública dels municipis, on els consellers i conselleres decideixen la temàtica i les activitats que es realitzaren durant la jornada, a la vegada que aprenen ciutadania, participació i els drets de la in-

Membres del Consell d'Albuixech

fància. Els xavals actuen com a portaveus dels seus companys d'escola, associació o institut per a traslladar les iniciatives de millora de la vida al poble als representants polítics, i a la inversa. Es tracta d'aportar la visió de la infància i l'adolescència i que s'incloga en el disseny de les polítiques municipals.

De cara a la trobada de l'any que ve, els consells locals treballaran els drets de la infància i adolescència. La Declaració dels drets dels xiquets va ser aprovada el 20 de novembre de 1959 per la Assemblea General de l'ONU, i recull 10 principis universals que seran treballats de cara a la celebració del pròxim encontre comarcal en què els nostres xiquets i xiquetes seran els protagonistes. ■

III Trobada dels Consells d'Infància de l'Horta Nord

SAGUNT A ESCENA
DE L'1 AL 23 D'AGOST
2026
43 *Festival d'estiu* EDICIÓ

El Puig sona EN CLAU DE DONA

REDACCIÓ
Amparo La-Piera Roca
FOTOGRAFIA
Sump

D'esquerra a dreta i de dalt a baix: Thais Ubach (vicepresidenta 2ª), Berta del Río (presidenta), Teresa Sapiña (vicepresidenta 1ª), Marta Mossi (secretaria), Baix: María Victoria Hernández (directora de la Coral Julio Ribelles), Sofia Zarzoso (directora de la Banda) i Mireia Járrega (directora de l'Escola)

La Unió Musical Santa Maria del Puig viu un moment inèdit amb tres dones al capdavant de la direcció artística i una presidència femenina en una entitat centenària i arrelada a la vida cultural del municipi

La Unió Musical Santa Maria del Puig (SUMP) suma en l'actualitat tres directores i una presidència femenina al complet. Però darrere d'aquesta imatge també hi ha dècades de treball silenciós de moltes dones que van sostenir la societat musical d'una entitat fundada en 1917. Hi ha canvis que arriben afinant-se a poc a poc i per això, la coincidència de dones al capdavant de l'àrea artística i de la presidència no és només una fotografia significativa, sinó també una manera de llegir el present d'una societat musical amb més d'un segle d'història.

Fa quasi cent deu anys que va nàixer aquesta societat, en un moment en què el projecte significava molt més que fundar una agrupació: era també alçar

una escola, un espai de convivència i una forma de viure la cultura popular. D'eixa tradició llarga, feta d'assajos, cercaviles, concerts i vida compartida, naix l'actualitat d'aquesta història.

Un nou capítol

La trajectòria de la Unió Musical Santa Maria del Puig ajuda també a entendre el pes d'aquest moment. La mateixa entitat es presenta com la institució amb més recorregut musical del municipi i, al llarg de la història, ha consolidat banda, escola, coral i banda juvenil, a més d'haver sumat reconeixements en certàmens. Tot això fa que la imatge actual no siga una anècdota, sinó un nou capítol dins d'una casa musical amb una llarga continuïtat al poble.

Per primera vegada coincideixen Sofia Zarzoso com a primera dona directora de la banda, Mireia Járrega al capdavant de la banda juvenil i María Victoria Hernández com a directora de la Coral. A això s'afegeix la presidència de Berta del Río, tercera presidenta de la història de la Unió Musical, que ja porta un any al càrrec, i les vicepresidentes Thais Ubach i Teresa Sapiña. El fet té força per si mateix, però la pròpia presidenta refusa llegir-ho com una cosa excepcional, sinó com una mena d'espill social. Segons explica, es tracta més bé d'un canvi orgànic i natural, fruit d'una renovació generacional i d'una societat que, lentament, també va normalitzant allò que durant massa temps no havia sigut habitual.

Les dades internes de la societat apunten també en eixa direcció: les dones representen el 44,6% de la banda, el 77% de la coral, el 26,67% del professorat, el 51,28% de l'alumnat, el 60% de la junta i el 100% de l'equip de comunicació. No dibuixen una realitat uniforme, però sí una transformació visible dins de l'agrupació musical.

Del Río ho planteja amb una idea clara: no és que ara s'estiga fent una cosa extraordinària, sinó que per fi es fa visible una realitat que hauria d'haver arribat abans. En una entitat de més de cent anys, no havia existit fins ara una directora titular de la banda simfònica. «Això diu molt del camí recorregut, però també del que ha costat arribar fins ací», explica del Río.

Filles de la banda

També hi ha una altra clau important en aquesta coincidència femenina: moltes de les persones que hui assumeixen responsabilitats no han arribat a la societat des de fora, sinó que han crescut dins d'ella. Berta del Río, Thais Ubach i Teresa Sapiña formen part d'eixa generació de dones que són, com diuen elles mateixes, «filles de la banda». Dones que fa més de vint anys

que comparteixen assajos i amistat dins de la casa.

Filla de pares no valencians, Berta del Río va entrar a la banda amb només sis anys, després de veure-la tocar pel carrer. Des d'aleshores, encara que en alguns moments haja viscut fora, mai no se n'ha desvinculat del tot. Per a ella, la banda és també una forma de pertinença: hi va entrar sent castellanoparlant i, amb els anys, la música l'ha lligada també al poble i al valencià.

Però aquest present en clau de dona no es pot entendre només mirant qui dirigeix hui. Del Río posa l'accent sobretot en les dones que, a finals dels anys setanta, es van deixar la pell per fer possible el local de la societat que encara hui utilitzen. Van vendre loteria, van netejar, van organitzar viatges, van sostindre el dia a dia i, en alguns casos, van posar les seues cases com a aval per poder comprar un solar i alçar un edifici propi davant del monestir.

Mans que sostenien

Abans que la foto actual mostrara directores i directives, hi hagué moltes dones fent la faena menys visible. Berta del Río reivindica eixes mares i àvies que treballaren durant anys per fer

possible la seu de la societat musical. Moltes d'elles hi continuen encara vinculades. Sense aquell esforç silenciós, la història de la Unió Musical del Puig no s'entendria.

Ara, aquella casa musical afronta una nova etapa. La Unió Musical ha signat un préstec per a la renovació de l'edifici, amb el mateix solar com a aval; disposa del projecte i està ultimant la tramitació de les llicències. La previsió és modernitzar l'auditori l'any que ve, actualitzar-lo en matèria d'accessibilitat i, en paraules de la presidenta, «convertir-lo en una llar de la música oberta al poble, un punt de trobada per a la banda, l'escola, la coral i totes les persones que vulguen acostar-se a fer cultura».

La nova etapa també es recolza en la bona sintonia amb l'Ajuntament del Puig, especialment a través d'actes com el concert del pròxim 25 de juliol, dins del programa *Juliol Musical*, en què la Unió Musical tancarà la programació amb una actuació de la mà d'*Spanish Brass*.

Al Puig de Santa Maria, la música continua sonant com sempre, donant vida al carrers i promovent la cultura del poble. Ara, però, hi ha notes que s'escolten més nítides. ■

La banda de música de Santa Maria del Puig a principis del segle XX,

Protagonisme jove a Godella

Taller de cuina saludable

Acampada Jove a Muro

Godella ha esdevingut un espai de referència per a la participació, la formació i l'oci educatiu de les persones joves del municipi. Ha sigut possible gràcies a la implicació de l'entorn social, de la mateixa joventut, de les famílies i del teixit associatiu local, així com per l'aposta d'ampliar i millorar els serveis dirigits a les persones joves.

La regidoria de Joventut ha comptat amb la col·laboració d'Utopista Serveis Educatius, entitat encarregada de dinamitzar la Joventut de Godella i el Casal Jove. Això ha impulsat una programació estable d'activitats que ha contribuït a convertir el Casal Jove en un punt de trobada atractiu i viu. Amb propostes com els tallers de ganxet, tornejos de bàsquet 2x2, activitats d'escacs, jocs de rol, jocs de taula, activitats culturals, formatives i d'oci alternatiu, entre altres iniciatives.

Un exemple destacat és el Grup de Corresponsals Juvenils, que ara arriba als 40 integrants. Aquest augment reflecteix l'interès creixent de la joventut de Godella per implicar-se activament en la vida del municipi, proposant activitats, transmetent informació d'interès als seus com-

panys i companyes i participant en diferents projectes comunitaris. A més, els i les corresponsals han participat activament en les trobades comarcals de corresponsals juvenils, compartint experiències amb altres municipis, adquirint noves eines de participació i reforçant els vincles amb el territori.

Cursos i programes formatius

L'àmbit formatiu també ha experimentat una notable expansió. Durant aquest període s'han organitzat cursos intensius del MAT (Monitor o monitora d'Activitats de Temps Lliure), facilitant que puguin obtenir una titulació oficial que millora les seues oportunitats laborals i la seua participació en projectes educatius i d'esplai. També s'ha implementat per primera vegada a Godella el programa JOOP (Jove Oportunitat), una iniciativa impulsada per la Generalitat Valenciana dirigida a joves que han abandonat els estudis o es troben en una situació d'incertesa respecte al seu futur acadèmic i professional. La posada en marxa d'aquest programa ha suposat un pas important per tal d'ampliar l'orientació i l'acompanyament juvenil.

Paral·lelament, els campus vacacionals han registrat una gran acollida. Els campus de Nadal i Pasqua han superat els 50 participants en cadascuna de les seues edicions, mentre que el Campus d'Estiu ha aconseguit reunir més de 80 joves. Aquestes xifres evidencien la confiança de les famílies en una oferta educativa i lúdica de qualitat, que combina activitats de convivència, aprenentatge, esport i diversió en un entorn segur i enriquidor. A més s'ha impulsat la creació de Joves Go, un nou grup destinat a joves majors de 18 anys que volen continuar vinculats als projectes juvenils del municipi. Aquest col·lectiu ha demostrat una gran capacitat de compromís i treball voluntari, participant en nombroses activitats locals, com ara Carnestoltes, Halloween, la Fira d'Associacions, la Fira de Nadal, Curses i Marxes locals, i la Cavalcada de Reis, contribuint al seu èxit i reforçant el sentiment de comunitat entre la joventut.

Un treball mantingut d'innovació i diversificació en les polítiques juvenils que dona resultat en l'augment de participació i implicació que reforça el protagonisme juvenil a Godella. ■

BESAR ÉS **L'Orgull del Puig** SUNSET & PRIDE

GUANYAR

26 DE JUNY

Celebració Dia Internacional
de l'Orgull **LGTBIQAI+**

EL PUIG DE SANTA MARIA
PASSEIG MARÍTIM

GENERALITAT
VALENCIANA

SISTEMA PÚBLIC
VALENCIÀ DE
SERVEIS SOCIALS

Diputació
de València

AJUNTAMENT
EL PUIG
DE SANTA MARIA

L'Orgull del Puig
CONCERTAT

JOVES QUE SÓN CORRESPONSALS

REDACCIÓ Núria García
FOTOGRAFIA Mancomunitat del Carraixet

La Mancomunitat del Carraixet coordina el programa dels Corresponsals amb els tècnics i monitors juvenils dels pobles de l'entitat. Un espai d'acompanyament a l'adolescència, que fa de nexa amb el seu entorn per traslladar les iniciatives locals

Quan érem menuts féiem activitats dirigides si ens apuntàvem als Júniors o als Scouts. Poques opcions teníem si volíem una xarxa alternativa, més enllà de bambar pels diferents racons del poble explorant el nostre creixement en aquella escola vital que compartíem sense pantalles.

El paradigma ha canviat molt en els últims anys amb l'aparició de més col·lectius afavoridors de la convivència infantil i juvenil. Però també amb la comprensió per part dels organismes públics que cal comptar, escoltar i acompanyar els nostres xiquets i xiquetes en el seu aprenentatge, incloent el temps d'oci, per dotar-los de ferramentes, capacitats i oportunitats en el seu desenvolupament cap a l'etapa adulta.

L'IVAJ (Institut valencià de la joventut) porta anys apostant per un model que s'adapta als canvis socials i les necessitats de la població jove, i una de les propostes que s'ha implantat és la dels Corresponsals. Són persones joves que, voluntàriament, col·laboren amb els serveis d'informació juvenil d'un municipi detectant les necessitats i demandes informatives i fent de nexa comunicatiu amb les persones del seu entorn.

El programa es desenvolupa a la major part dels pobles de la nostra comarca amb un voluntariat que facilita als departaments de joventut la interacció directa amb el veïnat jove, que pot traslladar el seu punt de vista sobre qüestions d'interès d'una forma lliure i sincera. «S'obrin a nosaltres, i no només

Les activitats de la trobada es van desenvolupar amb la col·laboració dels Corresponsals +18

Taulada de Corresponsals a punt de sopar després de compartir la vesprada de jocs a la platja

ens traslladen activitats i millores que els agradaria per al seu poble, sinó també aspectes vitals que potser no s'atreixen a parlar amb els seus pares», explica Bàrbara Ruiz, coordinadora de l'àrea de joventut de la Mancomunitat del Carraixet.

L'entitat dirigeix les intervencions juvenils a Alfara del Patriarca, Almàssera, Bonrepòs i Mirambell, Foios i Vinalesa, amb la col·laboració dels tècnics i monitors juvenils dels ajuntaments. «L'any 2020 vam començar amb els corresponsals i sis anys després veiem el projecte consolidat. Hem aconseguit formar un grup de voluntàries en Alfara, que era l'únic municipi que se'ns resistia, i fins i tot han participat en l'última activitat comarcal per a joves», detalla la coordinadora.

Va ser a principis de juny,

en una eixida a la Patacona, en Alborà, que va congrega els corresponsals de l'Horta Nord i del Camp de Morvedre. Una trobada per a afavorir interrelacions amb l'organització de diferents dinàmiques i amb un objectiu clar: mostrar als participants opcions d'oci saludable. Amb esta activitat s'ha tancat el curs, que va començar al setembre amb la captació de nous corresponsals i una eixida a un alberg de l'IVAJ. En primavera hi hagué una altra trobada comarcal i, de manera setmanal o quinzenal, depenent de la disponibilitat dels corresponsals, s'han reunit als espais joves en activitats dirigides i supervisades pels equips tècnics.

«Al llarg de les sessions observem les carències de cada grup i tractem els temes que els preocupen. La salut mental és

una de les principals demandes, perquè molts joves patixen ansietat, però també tractem molts altres aspectes relacionats amb la igualtat i la sexualitat», diu Bàrbara.

Corresponsals +18

Hi ha adolescents que creixen que continuen adherits al programa. Són els Corresponsals +18, als quals se'ls forma amb cursos i se'ls acompanya des d'una altra perspectiva. Així, s'encarreguen de dinamitzar activitats amb els més menuts i creen sinergies entre ells. Explica Bàrbara Ruiz que fan barraqüisme i que inclús «han creat un grup de música. Són un grup molt actiu i motivat i seguim comptant amb ells, perquè tenen moltes coses a aportar per a millorar els nostres pobles amb la visió dels joves». ■

Vols formar part del grup de corresponsals?

wpp 618 01 71 16

joventut@mancocarraiget.es

Combo musical a la Rockadèmia de Ramonets

Apostem pel rock amb la Rockadèmia de Ramonets

La banda de rock familiar **Ramonets** ha celebrat 10 anys de trajectòria musical amb un festival al parc de Fusta d'Alboraia, el poble on van nàixer i on s'han assentat amb un projecte que creix i engresca cada vegada més. No en tenien prou amb fer concerts per a la xicalla arreu

del territori, així que es van inventar els campaments musicals, que enguany arriben a la VIII edició amb dos torns per a xiquets i xiquetes de 6 a 12 anys i un altre per a adolescents de 13 a 17 anys. Cinc dies de diversió, música i convivència a la masia del Cosí de Museros que acabarà

amb un concert per a les famílies dels menuts participants.

Però la banda ha donat un pas més, i ha creat la Rockadèmia, un espai per a l'aprenentatge musical dirigit per components de Ramonets amb mestres qualificats que ensenyen l'alumnat a tocar la bateria, el baix, la guitarra, el teclat, i també a cantar. Des dels zero anys, amb les classes per als *Nanometals*, fins als 99 anys, per als *Iaiorockers*, hi ha un ample ventall de possibilitats, amb classes particulars o grupals i la formació de combos per a tocar.

En el passat curs han format part de la iniciativa 180 alumnes, i per al pròxim curs ja s'han formalitzat 100 inscripcions. A més, com a novetat, s'oferiran sessions per a grups novells amb l'assessorament dels membres de Ramonets.

I, si us ve de gust, escolteu el disc que han publicat pel deu aniversari de la banda, on col·laboren artistes com Maria Arnal, Miquel Gil, Auxili, Skaparapid, el Botifarra, Diluvi, EUKZ o el Botifarra, entre altres. Una delícia musical que ens ha acompanyat en la redacció d'este article. ■

MATRÍCULA OBERTA

CURS 2026/2027

ACADÈMIA DE ROCK

ROCKADÈMIA RAMONETS

C/SAN PANCRACIO, 10 (ALBORAIA)

744 731 930

Festes JULIOL 2026

● Dissabte 4
19.30 h.
ORQUESTRA VULPINI
Circ Bover
Plaça de la Constitució (Itinerant)

● Dilluns 6
19.30 h.
EIRENÉ
La Troupe Malabó
Plaça del Carmen

● Dimarts 7
19.30 h.
POI
D'es Tro
Plaça de la Constitució

● Dimecres 8
19.30 h.
WHITE BOTTOM
Ramiro Vergaz
Passeig d'Aragó

● Divendres 10
19.30 h.
PAÛRA
Cia. Lucas Escobedo
Passeig d'Aragó

● Dissabte 11
11.30 h.
FALSO NEGATIVO
Cia. Bufoneta +
Circo Sombra
Teatre L'Agrícola

CLAP! CLAP!

TEATRE DE CARRER
ALBORAIA

ALBORAIA
AJUNTAMENT

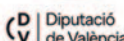
GENERALITAT
VALENCIANA

INSTITUT
VALENCIÀ
DE CULTURA

CIRCUIT CULTURAL
VALENCIÀ

Diputació
de València

Cultura

sarc

Alboraija
CIUTAT
EDUCADORA

L'energia cultural dels nostres pobles

REDACCIÓ
Eduard Ramírez
FOTOGRAFIA
Alamida

El cap de setmana del 19 al 21 i del 27 al 28 de juny tindrà lloc el festival Atòmic, que inclourà més d'una vintena d'espectacles i activitats en set municipis diferents. Una celebració de la diversitat, tant a causa de les múltiples localitzacions com per la quantitat d'ofertes diferents que hi podem trobar, totes elles accessibles gratuïtament. Sense voler ser exhaustius, podrem gaudir de la dansa a La Pobla de Farnals, coral polifònica a Massalfassar, cinema amb la pel·lícula "Moonlight" a Empordanor, teatre a Albalat dels Sorells, música, cant i danses tradicionals a Rafelbunyol, on també es presentarà el premi als treballs d'investigació sobre la història del poble, més música amb Tres fan ball a Massamagrell, màgia a la platja de la Creu, dolçaina, tabal i espectacle de corda i danses valencianes al Puig, i fins i tot el

La Mancomunitat de l'Horta Nord impulsa el festival Atòmic, que mostra la potència dels nostres pobles amb múltiples espectacles locals

correfoc de sant Joan a Massalfassar, en la celebració dels 35 anys dels seus Dimonis...

El Festival Atòmic ReCUP Horta Nord converteix la programació cultural dels municipis en una experiència compartida que reivindica la cultura de proximitat com a espai de trobada i cohesió social. La nostra comarca té un gran potencial cultural, amb una programació contínua i variada, principalment impulsada per les administracions públiques locals. Però a més disposem d'una àmplia sèrie

d'iniciatives creatives en múltiples arts. A partir d'això, i amb l'objectiu de donar continuïtat a aquest dinamisme i d'innovar en les connexions socials basades en l'activitat cultural, la Mancomunitat de l'Horta Nord aconseguí entrar en el projecte ReCUP (Reinventing Culture in Urban Places) al setembre de 2024, amb una xarxa de socis d'Hongria, Croàcia, Polònia, Irlanda i els Països Baixos, que agafen com a referència l'experiència CUP4Creativity del districte XI d'Újbuda (Budapest), que demostrà la ca-

Festival 'Arrels' celebrat a Massamagrell

Representació de l'obra de teatre 'Última planta' a Albalat dels Sorells

Allí es poden consultar totes les activitats del festival.

Atòmic representa la culminació d'aquesta etapa de treball i alhora una expressió pràctica dels objectius que han guiat el projecte. La proposta convida la ciutadania a descobrir activitats més enllà del seu municipi habitual, augmenta la consciència de l'Horta Nord com un àmbit comú de referències culturals. També consolida el procés seguit durant el projecte ReCup: connectar municipis, fer més visible el teixit cultural actual i compartir una perspectiva comarcal que supera els aïllaments. Però al capdavant ReCup ha sigut llavor i ha sembrat les complicitats que continuaran fructificant en el futur.

La cultura és un dels grans

motors socials de l'Horta Nord. Representa identitat, cohesió i oportunitats per a créixer junts com a comunitat. I amb el festival Atòmic la Mancomunitat de l'Horta Nord tanca d'una manera coherent i lluidora el projecte ReCup, que després hauran de presentar en la reunió que al juliol tindran els membres de la xarxa a Amersfoort (Països Baixos). El grup d'acció local (ULG) continua en actiu, començarà a funcionar amb autonomia amb el nom de Comitè d'Actors de la Cultura de l'Horta Nord. Continuarà la plataforma web per a promoure les col·laboracions entre institucions i agents culturals. Un futur prometedor que ens convida a participar i sumar-nos a la vitalitat cultural de la nostra comarca. ■

pacitat de la cultura per a generar comunitat, afavorir la participació ciutadana i revifar els entorns urbans.

Connectar els recursos

Al novembre de 2024 es va constituir l'equip de treball local (ULG), amb ajuntaments i agents culturals de l'Horta Nord. Al desembre rebérem la visita dels experts europeus que ajudaren a centrar la guia d'aplicació del projecte en el nostre entorn. Un dels efectes del projecte ha sigut analitzar i connectar els recursos culturals existents, reforçar les col·laboracions i avançar cap a una visió compartida de la cultura a escala comarcal. Un altre ha estat reforçar els vincles entre els pobles de la comarca, amb l'horitzó d'avançar en la coordinació sobretot de cara a la programació. Un dels resultats més destacats és el web culturahortanord.com, una plataforma que dona visibilitat a tota la programació, mentre connecta persones, entitats i municipis al voltant d'una agenda comuna i oberta.

El metro millora durant l'estiu

REDACCIÓ I FOTOGRAFIA
Eduard Ramírez

Metro a poqueta nit travessant l'horta

Amb el final del curs i els dies Allargs augmenten les activitats d'esplai i les ganes de menjar-nos amb finalitats que superen i completen les obligacions laborals. Més plans a compartir amb amistats i familiars que els ritmes quotidians no ens permeten realitzar tan sovint. I gran part d'eixos moviments en la zona metropolitana els fem en les línies de FGV, que ara amplia l'oferta "A la lluna de Metrovalencia" que facilita l'accés a les principals zones d'oci del cap i casal, així com la tornada a casa, de manera segura en la franja nocturna dels caps de setmana i les vespres de festiu.

El servei nocturn permet prolongar la circulació de trens a partir de l'últim servei habitual, previ a la mitjanit. Amb una freqüència de pas pel centre de la ciutat que pot variar segons els trajectes: entre 10 i 20 minuts cap a Empalme; entre 15 i 30 minuts cap a Alboràia; cada 40 minuts cap a les estacions de Seminari i Paterna; i cada 80 minuts a les de Bétera, Lliria i Rafelbunyol. Així, els divendres, els dissabtes i les vespres de festius no locals,

**Metrovalencia
eixampla la seua
oferta nocturna
de caps de
setmana i vespres
de festiu durant
l'estiu. En eixe
temps també
suspendrà el
trànsit entre
Alameda i
Marítim per a
la renovació
del túnel**

l'últim comboi passarà per l'estació d'Àngel Guimerà entre les 2:30 i les 3 de la nit, mentre que per Benimaclet el darrer pas serà al voltant de les 2:30h.

Al seu torn per les línies del tramvia les unitats circularan a intervals de 40 minuts en totes les línies, mentre que en els trams de Primat Reig a Dr. Lluch i de Marírim a Grau-Canyamelar

la freqüència serà cada 20 minuts. La línia 4 durant la franja d'ampliació circula entre Dr. Lluch i Vicent Andrés Estellés, llevat de l'últim tramvia que sí s'allarga fins a Mas del Rosari.

Obres en el túnel de Marítim

D'altra banda, l'estiu també servirà per tal de realitzar les obres de renovació, rehabilitació i millora de la infraestructura del túnel que uneix les estacions d'Alameda amb Marítim, d'aproximadament tres quilòmetres de distància. Per això entre el 25 de juny i el 30 d'agost les estacions d'Aragó, Amistat i Aiora deixaran d'oferir servei. Marítim encara funcionarà durant eixe calendari encara que només com a accés a les línies de tramvia 6 (destinació Tossal del Rei) i 8 (destinació Neptú), mentre que la interrupció del servei afectarà a les línies 5 i 7 del metro. S'ha triat aquest període a causa de ser l'època amb menor volum de viatgers, i així poder reduir la repercussió dels efectes de les obres en el públic usuari.

El director gerent de Ferrocarrils de la Generalitat Valen-

Obres de renovació de túnels

ciana, Alfonso Novo, ha explicat que les obres del túnel estan pressupostades en «10 milions d'euros, i tenen la finalitat de millorar les infraestructures i les condicions de seguretat del tram, alhora que s'adaptaran a fi de complir amb els estàndards establits per a la xarxa ferroviària autonòmica en la Llei 7/2018, de

26 de març, de Seguretat Ferroviària i a requeriment de l'Agència Valenciana de Seguretat Ferroviària». La intervenció forma part del Pla d'Actuació d'FGV 2026-2030, i en concret aquestes obres s'inclouen en les accions per a renovar les infraestructures de la xarxa de metro i tramvia de València i la seua àrea metropo-

litana que compta amb un pressupost d'uns 275 milions d'euros.

L'actuació del present estiu dona continuïtat a les obres avançades l'estiu passat en un període similar. Mentre dure la interrupció, Metrovalencia ha previst reforçar la presència del personal d'atenció al client en l'estació d'Albereda que es converteix en inici i final de les Línies 5 i 7, així com a Benimaclet que passa a funcionar com a punt de transbord i enllaç per a aquelles persones usuàries que es dirigisquen a la platja, ja que enllaça amb les Línies 4 i 6 del tramvia. Per als viatgers procedents de la Línia 1 (Bétera) i 2 (Llíria) en Empalme poden realitzar transbord amb la Línia 4 del tramvia en direcció a Doctor Lluch. El metro no deixa de portar-nos amunt i avall i ofereix alternatives durant les millores de l'estiu. ■

Obres de renovació de túnels

Tall del servei entre Marítim i Aragó

Inici: 25/06/2026
Fi: 30/08/2026

Estacions sense circulació: Marítim, Ayora, Amistat i Aragó.

Alameda inici i final de les Línies 5 i 7.

Marítim obri per a les Línies 6 i 8 del tramvia.

Alternatives:

Accés a platges:

- Línies 4, 6 i 8 del tramvia.
- Connexió metro-tramvia: Empalme i Benimaclet.

Línies de la EMT pròximes.

Estem millorant la xarxa.
Disculpa les molèsties.

Més informació:
www.metrovalencia.es

Pla 2026-30.
FGV en moviment.

Herbes, caramels i cosmètica natural

YERBAS VIVAS: TRES GENERACIONS ELABORANT PRODUCTES ARTESANALS QUE NODREIXEN COS I ÀNIMA

REDACCIÓ
Núria García
FOTOGRAFIA
Alamida

José Carrasco recorda com de menut recol·lectava herbes en el barranc del Carraixet. Carregava fardells de timonet, olivarda o rabet de gat que després retallava a miquetes i que els seus pares venien a la clientela en el Mercat Vell de Montcada. Molt ha evolucionat al llarg dels anys la forma de treballar d'aquest obricamins, com ell mateix s'anomena, per la gran curiositat que sempre l'ha mogut a l'empreniment.

Va començar el seu propi negoci, quan es va independitzar dels seus pares, amb la compra d'una màquina talladora d'herbes. Avui dia disposa d'una fàbrica a Montcada i diverses botigues en València i Castelló. Els seus productes es poden adquirir en diferents mercats arreu del territori, en una destacada cadena de perfumeries i també en botigues d'artesanía especialitzada. Perquè per molts avanços que José Carrasco haja introduït al llarg dels anys en Yervas Vivas, l'essència artesanal es manté, amb certificacions que ho acrediten, així com també l'origen bio dels ingredients que utilitzen en l'elaboració dels productes.

José no treballa soles. Els seus cinc fills estan d'una forma

José Carrasco amb dos de les seues filles, Pilar i Lola, que dirigixen l'empresa des de la fàbrica de Montcada

o altra involucrats amb el projecte, ja siga treballant en els diferents departaments de l'empresa o col·laborant de manera externa. Han après la tècnica tradicional de fer caramels, la manera de relacionar-se amb les plantes i la minuciositat en l'elaboració de les cremes i sabons. Però també, des que el seu progenitor s'ha jubilat, comencen a desplegar una nova mirada, amb ganes de mantenir el projecte familiar i amb la il·lusió d'incorporar la seua particular essència en la creació dels productes.

Una vocació de servei

Yervas Vivas, des dels seus inicis, ha anat sumant clients gràcies al boca a boca. El model de negoci que desenvolupen no requereix de grans inversions pu-

blicitàries, perquè no busquen un enriquiment desmesurat, sinó fer productes de qualitat màxima que hidraten el cos i l'alimenten. Una vocació de servei basada en la veritat empírica de les antigues fórmules ancestrals. L'alquímia de les plantes que la família Carrasco utilitza amb rigor i amb productes segellats amb un trosset del seu esperit.

Sabons, caramels de tots els sabors, infinitat d'herbes aromàtiques i infusions, cremes variades, olis essencials i mantegues, exfoliants, argiles de tot tipus i sals, condiments per a la cuina, una línia de perfums, desodorants, locions capil·lars i sèrums per a la pell... Un ampli catàleg de productes que podem adquirir també a través de www.yervasvivas.es. ■

ALEGRES DELICADES

UN RELAT CURT DEL COL·LECTIU BESTIÀRIES (PUÇOL)

L'esmorzaret

Per fi és dissabte i Paco pot anar a *almorzar*, com ell diu. Fou la setmana passada quan es decidí a obrir-se un perfil en Instagram dedicat a la seua recent afició: esmorzar. Estava segur que tots els perfils de bons esmorzadors tenien algun tipus de contraprestació, un *almorzar* de bades tal volta?, i ell no s'ho volia perdre. Hui li toca el mític Nuevo Oslo i la llàstima és que cap amigot l'acompanyarà. Putes nòvies i putos fills que li segresten els amigots. Amb qui parlarà ell de les seues criptomonedes o dels contractes que cal firmar hui en dia per a foliar per culpa de les femnazis?

Mentre es vesteix casual (vaquerets curts, polo baratet i sabatilles de mudar), no pot traure's del cap la cançó "L'esmorzaret" d'Atabalats i Tramoyeres que va escoltar, per primera vegada, dilluns mentre mirava el mòbil fent de ventre al treball: «L'esmorzaret, l'esmorzaret és el millor...»

A falta d'amigots, Paco aprofita per centrar-se en el seu Instagram, fer *stories* de cada pas de rigor i, fins i tot, un directe en el moment del cremaet per als seus cent cinc seguidors. I si

tanca el directe amb un rot? Té dubtes, serà massa barroer o una senya d'identitat? Ho decidirà sobre la marxa, que, després de dos xatos de vi, les vergonyes es perden.

—Xe, xiqueta, que porte ja ací mitja hora i de cassalla només no viu l'home!

—Dona, vino con llimonà, què ha de ser si no? I olives sense hues i cacaus me pondréis, no?

—Para demanar el bocaillo vaig a la barra como a los bars d'almorzars com Déu mana, no?

—Entero, eh? O me ves cara de melindrós?

—Ui, clar, un bon cremaet!

Entre foto per ací, story per allà, cassalla amunt i vi avall, Paco tampoc troba tant a faltar els amigots i, cremaet en mà, comença el directe:

—Ie, ie, *almorzadors*! *L'almorzaret, l'almorzaret...* Estem al Nuevo Oslo i hem *almorzat* de CATEGORIA INTERNACIONAL! I encara falta el millor: EL CREMAET! Corfeta de llima i granet de café, com ha de ser... A la vostra salut, eh? Arriba, abajo, al *sentro* i pa dentro! Ggggg Aggggg grrrrrr...

El gra de café, el míser gra de café que Paco tant està lloant, se li'n va per l'altra banda i, en

un tres i no res, es posa blau, amb els ulls rojos i la cara desencaxada, fins al punt de no poder tancar eixe ni cap directe més amb el rot que finalment havia decidit convertir en marca de la casa. Ara bé, el destí és capritxós i el seu directe es farà tan viral que milers d'esmorzadors es congregaran al seu enterro. Allí, formant fileres i agafats de la cintura, l'acomiadaran al cant de *L'esmorzaret, l'esmorzaret és el millor...* per, després, esmorzar debades en l'homeatge que els bars amb cacau d'or muntaran al mateix cementeri en el nom del que, des d'aleshores, serà conegut com el primer màrtir de l'esmorzaret.

www.alegresdelicades.com

CREACIÓ DE CONTINGUTS
GABINET DE PREMSA
FORMACIÓ A MIDA
CORRECCIÓ I TRADUCCIÓ
NORMALITZACIÓ LINGÜÍSTICA

ALEGRES
DELICADES

MONCADA

Al costat
dels majors

Ajuntament
de Moncada
Àrea del Major

MONCADA
on vols estar

